

Raadsvoorstel 2011.0020545

Onderwerp Reikwijdte en detailniveau MER bestemmingsplan Piekwaterberging

Portefeuillehouder drs. M.J. Bezuijen
Steller R.L. van Wagtendonk
Collegevergadering 14 juni 2011
Raadsvergadering

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil in het zuidwesten van de Haarlemmermeerpolder samen met de gemeente een locatie aanwijzen voor de realisatie van een piekwaterberging. Bij extreme en langdurige regenval kan de piekberging worden ingezet om oppervlaktewater uit het hoofdwatersysteem van Rijnland tijdelijk te bergen. Het initiatief voor het voornemen komt voort uit bestuurlijke afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Bestuursakkoord Water (2003). Het is daarna in diverse beleidstukken zoals de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek, de partiële actualisering van het Streekplan Noord Holland Zuid in 2007 en de Structuurvisie NoordHolland 2040 herbevestigd. Ook de ontwikkelingovereenkomst Westflank gaat uit van de komst van een dergelijke berging.

Wat gaan we daarvoor doen?

Om de realisatie van de piekberging planologisch mogelijk te maken is een onderbouwde keuze van een locatie en een bestemmingsplanwijziging ter plekke noodzakelijk. Rijnland zal hiervoor op vrijwillige basis een m.e.r.-procedure doorlopen. Rijnland verwacht met deze procedure begrip te verkrijgen en draagvlak te vergroten voor de te nemen maatregelen. Ons college heeft hiermee op 7 december 2010 ingestemd. De gemeente heeft de Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') over de mogelijke inhoud van dit advies geraadpleegd. Dit inhoudelijke advies wil de gemeente overnemen als "het" advies dat de gemeente aan Rijnland geeft over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

Mede op basis van binnengekomen zienswijzen beschouwt de Commissie de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een onderbouwing van de locatiekeuze voor de piekberging op basis van:
 - het relevante beleidskader;
 - de randvoorwaarden vanuit de werking van het watersysteem;
 - de ruimtelijke, landschappelijke en technische uitgangspunten.
- inzicht in de gevolgen van inundaties, met name:
 - de waterkwaliteit van de ontvangende boezem na uitpompen van het water;
 - de bodemstructuur en -kwaliteit van de piekberging en mogelijke kwel na inundatie;
- inzicht in de wijze waarop wordt omgegaan met (de effecten op) landschap en cultuurhistorische waarden;

- inzicht in de effecten van het voornemen en de alternatieven op de gebruiksfuncties van het gebied;
- een goed leesbare en publiekvriendelijke samenvatting voorzien van goed beeld- en kaartmateriaal.

De Commissie vraagt in het MER duidelijk inzicht te verschaffen in de plaats van het voornemen binnen het grotere geheel aan maatregelen die voor het hoofdwatersysteem van Rijnland voortkomen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. De Commissie geeft ook aan dat buiten de begrenzing van het zoekgebied in het startdocument, ten oosten van de Hoofdvaart, mogelijke locaties te vinden zijn die aan de randvoorwaarden en uitgangspunten van het Bestuursakkoord Water voldoen. Zij adviseert in het MER “realistische locatiealternatieven” uit te werken. Realistisch houdt in dat alternatieven binnen de randvoorwaarden en op basis van wet- en regelgeving gerealiseerd kunnen worden. De Commissie denkt daarbij aan alternatieven:

- die zich richten op een zo beperkt mogelijke aantasting van de (agrarische) gebruiksfuncties;
- die maximaal gericht zijn op de ontwikkeling van natuur (ecologische verbindingen) en/of recreatie;
- waarbij de locatie bepalend is voor een goede landschappelijke inpassing.

Het opstellen van het MER door het Hoogheemraadschap Rijnland gaat vooraf aan het bepalen van de voorkeurslocatie en het opstellen van het bestemmingsplan voor deze locatie. De afweging van locatiealternatieven en het bepalen van het voorkeursalternatief zal mede op basis van het MER worden onderbouwd. Op basis van het voorkeursalternatief zal het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer het ontwerp-bestemmingsplan opstellen.

Een breed en zorgvuldig m.e.r.-onderzoek naar de juiste locatie is voor de gemeente van groot belang omdat zij in het bestemmingsplan, en voor eventueel bezwaarmakenden tegen dit plan, zoals eigenaren, pachters en bewoners, zal moeten motiveren waarom en op welke gronden keuzes zijn gemaakt.

Dit geldt ook voor de inrichting en vormgeving die daarmee samenhangt. De landschappelijke inpassing en de mogelijkheden voor recreatief medegebruik vormen belangrijke uitgangspunten voor de gemeente.

Wat mag het kosten?

De kosten voor zowel het opstellen van het MER-rapport, de advisering door de Commissie en het opstellen van het bestemmingsplan zelf worden geheel gedragen door het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Conform lid 2 van artikel 7.24 van de Wet milieubeheer brengt het bevoegd gezag, de gemeenteraad, op verzoek van de aanvrager advies uit inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve van een milieueffectrapport. De gemeente heeft de Commissie voor de m.e.r. over de mogelijke inhoud van dit advies geraadpleegd. Dit inhoudelijke advies wil de gemeente overnemen als “het” advies dat de gemeente aan Rijnland geeft over de reikwijdte en het detailniveau van het m.e.r.-onderzoek.

Omdat het bevoegd gezag de gemeenteraad is, dient de gemeenteraad daarover een besluit te nemen. Daartoe is dit raadsvoorstel opgesteld. De wethouder ruimtelijke ordening is verantwoordelijk voor de totstandkoming daarvan.

Voor het vervolg van het traject zal de communicatie over het MER en het bestemmingsplan naar bewoners en overige betrokken partijen in nauw overleg met het hoogheemraadschap van Rijnland plaatsvinden.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De raad zal het MER in de motivering van het te nemen besluit over het bestemmingsplan voor de piekwaterberging betrekken.

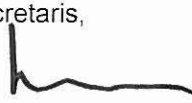
2. Voorstel

Op grond van het voorgaande besluit het college de raad voor te stellen om:

1. in te stemmen met het advies van de commissie voor de m.e.r. over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie ten behoeve het MER voor de piekwaterberging en dit over te nemen als het advies van de gemeente aan de opsteller van het MER, het Hoogheemraadschap van Rijnland.

3. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. P.J. Buijtels

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlagen

1. Advies Commissie voor de milieueffectrapportage over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport, 15 maart 2011 / rapportnummer 2509–50
2. Aanbiedingsbrief Commissie m.e.r. ,advies reikwijdte en detailniveau
3. Startdocument Piekberging Hoogheemraadschap van Rijnland, 21-10-2010
4. Aanbiedingsbrief Hoogheemraadschap , startdocument m.e.r. Piekberging

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Piekberging Haarlemmermeer

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

15 maart 2011 / rapportnummer 2509-50

1. Hoofdpunten van het MER

Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil in het zuiden van de Haarlemmermeerpolder een locatie aanwijzen voor de realisatie van een piekwaterberging. Bij extreme en langdurige regenval kan de piekberging worden ingezet om oppervlaktewater uit het hoofdwatersysteem van Rijnland tijdelijk te bergen. Om de realisatie van de piekberging planologisch mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Daarom is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer een bestemmingsplanprocedure gestart. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraad van Haarlemmermeer is bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r.¹ (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een onderbouwing van de locatiekeuze voor de piekberging op basis van:
 - het relevante beleidskader;
 - de randvoorwaarden vanuit de werking van het watersysteem;
 - de ruimtelijke, landschappelijke en technische uitgangspunten.
- inzicht in de gevolgen van inundaties, met name:
 - de waterkwaliteit van de ontvangende boezem na uitpompen van het water;
 - de bodemstructuur en -kwaliteit van de piekberging en mogelijke kwel na inundatie;
- inzicht in de wijze waarop wordt omgegaan met (de effecten op) landschap en cultuurhistorische waarden;
- inzicht in de effecten van het voornemen en de alternatieven op de gebruiksfuncties van het gebied;
- een goed leesbare en publiekriendelijke samenvatting voorzien van goed beeld- en kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Het initiatief voor het voornemen komt voort uit bestuurlijke afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Bestuursovereenkomst Westflank Haarlemmermeer. Geef in het MER inzicht in de plaats van het voornemen binnen het grotere geheel aan maatregelen die voor het hoofdwatersysteem van Rijnland voortkomen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Schets in het MER welke rol klimaatverandering speelt aan de hand van de meest actuele klimaatscenario's en de planningshorizon van het voornemen. Beschrijf in het MER de relatie van het voornemen met de bestuursovereenkomst Westflank. Ga daarbij in op de (on)mogelijkheden voor de integrale ontwikkeling van de Westflank in relatie tot (tijds) realisatie van de piekberging.

In het startdocument² en in de nota³ over de procedure staan respectievelijk de noodzaak van een piekberging en de probleem- en doelstelling van het voornemen goed beschreven. Neem in het MER de probleemstelling en het doel van het voornemen over en voorzie deze ter ondersteuning van duidelijk kaartmateriaal waarin in ieder geval het probleemgebied, plangebied en studiegebied⁴ staan beschreven.

Het is wenselijk om de doelen zo te beschrijven dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

2.2 Beleidskader

Schets in het MER het relevante beleidskader en de consequenties daarvan voor het voornemen. Besteed daarbij in ieder geval aandacht aan de Bestuursovereenkomsten, de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de nota ruimte Haarlemmermeer, Duin- en Bollenstreek en geef ook het belang voor het voornemen aan van:

- het waterbeheerplan 2010-2015 van het Hoogheemraadschap van Rijnland;
- de ontwerp-waterstructuurvisie Haarlemmermeerpolder van het Hoogheemraadschap van Rijnland;
- het waterplan Haarlemmermeer van het Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeente Haarlemmermeer.

² Hoogheemraadschap van Rijnland, Startdocument piekberging Haarlemmermeer, 21 oktober 2010.

³ Gemeente Haarlemmermeer, Nota van B&W, Procedure van milieueffectrapportage voor bestemmingsplan Piekberging Westflank, 7 december 2010 (2010.0053569).

⁴ Het probleemgebied betreft het gebied binnen het watersysteem van Rijnland waar de kans op grootschalige wateroverlast zich voordoet. Het plangebied is het gebied waar de piekberging gerealiseerd gaat worden. Het studiegebied is het gebied waarbinnen milieueffecten op kunnen treden. Dit kan per milieueffect verschillen in grootte.

Geef in het MER aan:

- de criteria en randvoorwaarden op basis van het Masterplan toekomstig waterbezwaar Rijnland en de Planstudie Piekberging die gelden voor de ligging en gebruik van de piekberging (aanvoer, inlaat en afvoer van water, frequentie en duur van inundatie);
- de eventuele randvoorwaarden die voortkomen uit de uitbreiding van de A44 (inclusief mogelijke vervanging passage Ringvaart) en de aanleg van de 380 kV hoogspanningsverbinding Randstad.

Naast de waterbergingsdoelstelling gelden vanuit de bestuursovereenkomst Westflank landschappelijke inpassing en recreatieve ontsluiting als ruimtelijke uitgangspunten. Geef in het MER aan wat de betekenis van deze uitgangspunten is voor het voornemen en werk daarbij met name de landschappelijke inpassing uit (zie hiervoor paragraaf 4.4).

2.3 Te nemen besluit(en) en procedure

Het opstellen van het MER door het Hoogheemraadschap Rijnland gaat vooraf aan de uitwerking van het bestemmingsplan. De afweging van locatiealternatieven en het bepalen van het voorkeursalternatief zal op basis van het MER worden onderbouwd. Op basis van het voorkeursalternatief zal het college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer het ontwerp-bestemmingsplan nader uitwerken. Geef in het MER schematisch de te volgen procedure en besluitvormingsmomenten aan. Geef daarbij aan welke besluiten door wie genomen gaan worden.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Het Startdocument geeft aan dat de begrenzing van het plangebied ligt binnen de gebiedsontwikkeling Westflank. De Commissie adviseert op basis van de uitgangspunten en randvoorwaarden de grootte van het plangebied te bepalen en op basis hiervan de uit te werken locatiealternatieven te onderbouwen.

Beschrijf in het MER welke beperkingen de bestaande situatie en toekomstige ontwikkelingen opleveren voor de realisatiemogelijkheden van het voornemen. Denk hierbij aan fysieke beperkingen, zoals bebouwing en infrastructuur (wegen en transportleidingen) en de bodemgesteldheid van de Haarlemmermeerpolder (risico's voor het openbarsten van de bodem).

Beschrijf in het MER:

- de fysieke ingrepen die nodig zijn om het voornemen te realiseren;
- het kader en de voorwaarden die van toepassing zijn voor het moment en de duur van het gebruik van de piekwaterberging (zoals bijvoorbeeld een protocol of noodverordening);
- welke inrichtings- en beheermaatregelen noodzakelijk zijn voor de bergingsfunctie;
- hoeveel peilstijging en welke waterkwaliteit kan worden verwacht;

- de wijze waarop de inlaat van water naar de piekberging plaats zal vinden en de eventuele fasering daarbij;
- de wijze van afwatering van het geborgen water en welke hydrologische en ecologische uitgangspunten hierbij gelden.

Ga in het MER in op de robuustheid en de toekomstvastheid van het voornemen. Beschrijf hiervoor op welk klimaatscenario⁵ het voornemen is gebaseerd en geef aan hoe dit zich verhoudt tot het *worst case* scenario. Geef aan welke adaptatiemaatregelen achter de hand gehouden kunnen worden in geval het *worst case* scenario zich voltrekt.

3.2 Alternatieven

Locatiealternatieven

Ook buiten de begrenzing van het vastgestelde zoekgebied, ten oosten van de Hoofdvaart, zijn mogelijk locaties te vinden die aan de randvoorwaarden en uitgangspunten voldoen. Werk in het MER realistische locatiealternatieven uit. Realistisch houdt in dat alternatieven binnen de randvoorwaarden en op basis van wet- en regelgeving gerealiseerd kunnen worden. De Commissie denkt hierbij aan alternatieven:

- die zich richten op een zo beperkt mogelijke aantasting van de (agrarische) gebruiksfuncties;
- die maximaal gericht zijn op de ontwikkeling van natuur (ecologische verbindingen) en/of recreatie;
- waarbij de locatie bepalend is voor een goede landschappelijke inpassing.

Het is van belang in het MER de locatiealternatieven:

- voor het bestemmingsplan voldoende gedetailleerd te begrenzen;
- alleen uit te werken voor zover zij onderscheidend zijn op gebruiksmogelijkheden en milieuaspecten.

Inrichtingsalternatieven

Naast de mogelijke locaties voor het voornemen is de uiteindelijke inrichting van de piekberging van belang. De Commissie adviseert hierin onderscheidende varianten uit te werken. Een belangrijk aspect is ook hierbij de landschappelijke inpassing (zie paragraaf 4.4). De relatie tussen de omvang van de berging en de hoogte van het dijklichaam, maar ook de vormgeving van de berging zijn onderscheidende elementen. Bij een mondelinge toelichting⁶ op het voornemen zijn door het Hoogheemraadschap schetsen getoond waarbij landschappelijke inpassing kan worden benaderd zowel vanuit aanpassing aan en zich richten naar het bestaande landschap (behoud) als vanuit een accentuering van het voornemen in het landschap (vernieuwing). Geef in het MER duidelijk aan hoe deze verschillende benaderingen ten opzichte van de referentiesituatie worden gewaardeerd.

⁵ De Commissie adviseert hiervoor de meest recente klimaatscenario's van het KNMI te gebruiken.

⁶ Op 7 februari 2011 heeft de werkgroep van de Commissie een locatiebezoek afgelegd in het plangebied, waarbij gesproken is met vertegenwoordigers van de gemeente Haarlemmermeer en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten. Neem in het MER te verwachten ontwikkelingen waarover nog geen besluit is genomen als scenario mee, zoals:

- de structuurvisie van de gemeente Haarlemmermeer (inclusief Landbouw Effect Rapportage);
- de verbreding van de A44 (inclusief passage Ringvaart);
- de realisatie van de 380 kV hoogspanningsleiding Randstad.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Maak in het MER een duidelijk onderscheid tussen het doelbereik en de milieugevolgen door realisatie van het voornemen en de specifieke effecten van het gebruik van de piekberging.

4.2 Bodem en water

Bodem

Geef in het MER de bestaande bodemsamenstelling, -opbouw en -kwaliteit in het plangebied aan. Beschrijf de gevolgen van het voornemen voor de gebruiksmogelijkheden van de bodem. Geef de gevolgen aan bij het daadwerkelijk gebruik van de piekberging, zoals mogelijke bodemverontreiniging, beperkingen in het bodemgebruik (agrarische activiteiten) en (met name rond de inlaatplek en uitlaatplek) gevolgen voor de bodemweerstand en risico's door wegslaan van de bovenlaag. Geef aan of gevolgen onomkeerbaar zijn en welke mogelijke mitigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Geef in het MER de grondstromen (grondbalans) binnen het project aan geef inzicht in de hiermee samenhangende mogelijke ecologische effecten.

Water

Beschrijf de waterroutes en de benodigde waterstaatkundige voorzieningen en geef aan of realisatie van het voornemen effecten heeft op de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater (verziltiging).

De afvoer van inundatiewater zal plaatsvinden via de Hoofdvaart. De Ringvaart, Hoofdvaart en enkele zijtochten zijn in verband met de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) aangewezen als waterlichaam. Beschrijf in het MER:

- de bestaande chemische en ecologische kwaliteit van het waterlichaam;

- de maatregelen die worden voorgesteld om de doelstellingen van de KRW in 2027 te bereiken;
- de gevolgen van de afvoer van inundatiewater voor de chemische en ecologische kwaliteit van het waterlichaam. Denk hierbij aan de waterkwaliteit bij inundatie, de kwaliteit van het slib en de nutriëntenlast van het inundatiewater;
- welke realistische maatregelen mogelijk zijn om eventuele negatieve milieueffecten te voorkomen.

4.3 Natuur

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit⁷ en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen. Beschrijf ook de positieve gevolgen die het voornemen kan hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een natuurgerichte inrichting en beheer van de nieuwe dijklichamen.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals de (provinciale) Ecologische hoofdstructuur (EHS) inclusief verbindingzones. Ook als het voornemen niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking). Geef de begrenzingen aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde gebieden.

Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.⁸ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

4.4 Landschap en cultuurhistorie

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Nationaal Landschap Groene Hart. Geef in het MER aan hoe wordt omgegaan met behoud van het landschap, inpassing van het voornemen en versterking van de huidige en beoogde kwaliteiten.⁹

Beschrijf hiervoor in het MER voor het relevante studiegebied:

⁷ Dit geldt zowel voor de aanleg als voor het gebruik van het voornemen.

⁸ Mogelijk zijn in het gebied zwaardere beschermde soorten aanwezig als de Kleine Modderkruiper (tabel 2), Bittervoorn en Rugstreeppad (tabel 3).

⁹ Zie ook het advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, AWT 2011-30, 22 februari 2011, waarin aandacht wordt gevraagd voor de landschappelijke inpassing.

- de huidige kernkwaliteiten en kenmerkende landschapselementen;
- de beoogde kwaliteiten van het landschap;
- de effecten van het voornemen op landschap en cultuurhistorie;
- de mogelijkheden die het voornemen biedt om de huidige en beoogde kwaliteiten te versterken;
- mogelijke mitigerende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen.

De Commissie adviseert de inrichtingsalternatieven voor het voornemen te visualiseren vanuit verschillende belevingsperspectieven vanaf het maaiveld en in vogelvlucht.

4.5 Woon-, werk- en leefmilieu

Beschrijf de huidige situatie en de gevolgen (zowel negatief als positief) van het voornemen voor agrariërs, omwonenden en bezoekers met aandacht voor:

- de landschappelijke beleving;
- de recreatieve waarde van het gebied;
- de bereikbaarheid (barrières en ontsluiting) van het gebied;
- indirecte gevolgen, bijvoorbeeld voor de (grond)waterhuishouding als gevolg van het gebruik van de piekberging;
- belemmeringen in agrarisch grondgebruik en bedrijfsvoering;
- hinder in de realisatiefase (verkeershinder door vervoer van bouwmaterialen en grond en geluidsoverlast).

Beschrijf mitigerende maatregelen om hinder te voorkomen of te beperken.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Haarlemmermeer

Besluit: vaststellen bestemmingsplan piekberging Haarlemmermeer

Activiteit: Het bepalen van een locatie voor de realisatie van een piekwaterberging en de hierbij benodigde bestemmingsplanprocedure. Hiervoor wordt vrijwillig een m.e.r. procedure doorlopen

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Hoofddorpse Courant van: 17 december 2010

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: donderdag 16 december 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: woensdag 15 december 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 15 maart 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris.

De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

dhr. drs. F.A.M. Claessen

mw. drs. Y.J. van Manen

dhr. drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

dhr. D. Spel (secretaris)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Hoogheemraadschap van Rijnland, Startdocument piekberging Haarlemmermeer, 21 oktober 2010;
- Gemeente Haarlemmermeer, Nota van B&W, Procedure van milieueffectrapportage voor bestemmingsplan Piekberging Westflank (2010.0053569), 7 december 2010;
- Ontwerp waterstructuurvisie Haarlemmermeerpolder, Hoogheemraadschap van Rijnland, 10 februari 2010.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 14 maart 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort
2. LTO Noord, Leimuiderbrug
3. W.K. Osborn, Buitenkaag
4. A.J.M. Kuiper, Buitenkaag
5. J. Maarssenveen, Buitenkaag
6. Rijkswaterstaat, Haarlem
7. Wim van Reeuwijk, Abbenes

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Bestemmingsplan Piekberging Haarlemmermeer

Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil in het zuiden van de Haarlemmermeerpolder een locatie aanwijzen voor de realisatie van een piekwaterberging. De piekberging zal worden ingezet om bij extreme en langdurige regenval oppervlaktewater uit het hoofdwatersysteem van Rijnland tijdelijk te bergen. Voor het planologisch mogelijk maken van de waterberging is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage doorlopen. De gemeenteraad van Haarlemmermeer is bevoegd gezag.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3233-7

Arthur van Schendelsstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@ela.nl

W www.commissiemer.nl

Gemeenteraad van de gemeent Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG HOOFDORP

uw kenmerk
email
uw brief
15 december 2011
ons kenmerk
2509-51/Sp/lb
behandeld door
D. Spel
doorkiesnummer
(030) 234 76 12

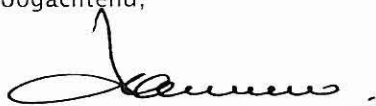
Datum: 15 maart 2011
Onderwerp: Advies reikwijdte en detailniveau MER Bestemmingsplan Piekberging Haarlemmermeer

Geachte raad,

U heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) verzocht een advies uit te brengen over de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport (MER) "Bestemmingsplan Piekberging Haarlemmermeer".
Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij verneemt graag hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

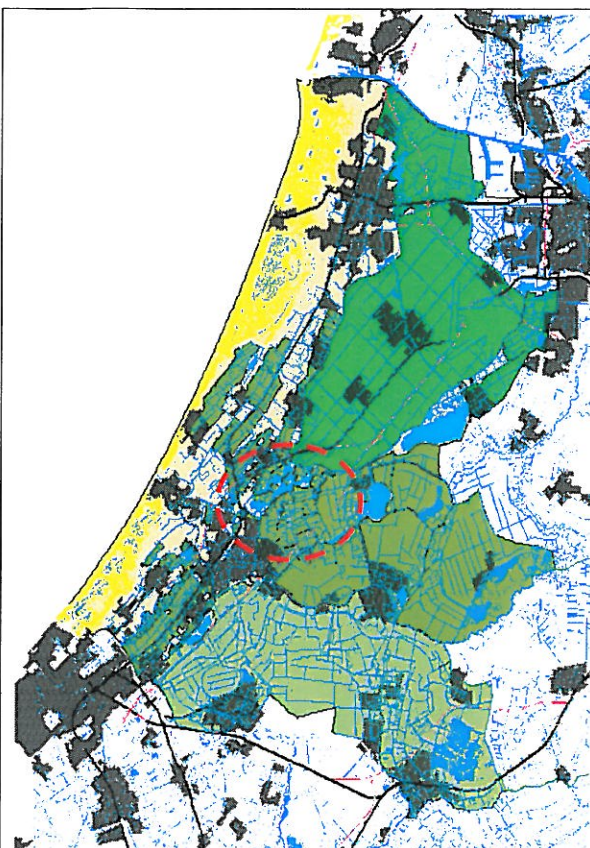
drs. H.G. Ouwerkerk
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bestemmingsplan Piekberging Haarlemmermeer

Startdocument piekberging Haarlemmermeer		Bijlage 1
Datum: 21 oktober 2010	Behorende bij aanbiedingsbrief startdocument m.e.r. d.d. 21 oktober 2010	
Onderwerp: Startdocument strategisch project Piekberging		
<u>Nut en noodzaak</u> Het huidige hoofdwatersysteem van Rijnland ¹ voldoet momenteel niet aan de norm ² voor wateroverlast zoals vastgesteld in het Nationaal Bestuursakkoord Water (2003). Dit betekent dat het beheergebied van Rijnland nu onvoldoende is beschermd tegen wateroverlast bij hevige regenval. Door te hoge waterstanden kan het hoofdwatersysteem overlopen of in het ergste geval kunnen boezemkades - zoals die van de Ringvaart van de Haarlemmermeer - doorbreken. In 2000 heeft Rijnland voor het boezemsysteem bepaald welke maatregelen er nodig zijn om het systeem aan de huidige norm te voldoen. Het gaat om een drietal samenhangende maatregelen: uitbreiding van de capaciteit van boezemgemaal Katwijk, aanleggen van twee piekbergingslocaties in de Nieuwe Driemanspolder en in de Haarlemmermeerpolder. Het risico van grootschalige wateroverlast is in het centrale deel van het boezemsysteem van Rijnland (figuur 1) groot omdat hier het water het verst is verwijderd van de vier boezemgemalen. Om dit knelpunt op te lossen is het noodzakelijk de capaciteit van het hoofdwatersysteem te vergroten door een piekberging van 1 miljoen kubieke meter in de zuidwestpunt Haarlemmermeer polder te realiseren. Een piekberging is een structurele voorziening aan het boezemsysteem zodat bij een calamiteit tijdelijk water uit de Ringvaart kan worden geparkeerd in een daarvoor aangewezen omdijkt en lagergelegen stuk polder. Naar verwachting zal gemiddeld eens per 15 jaar de piekberging worden ingezet. Voor enkele weken staat er dan water in de piekberging. Een piekberging nabij de Kagerplassen is de meest optimale locatie voor de piekberging omdat veel boezemkanalen hier bij elkaar komen. Een piekberging in de Haarlemmermeerpolder is vanuit ruimtebeslag effectief want door de diepe ligging van de polder kan met een klein ruimtebeslag relatief veel volume boezemwater geborgen worden. Ook lopen er in Haarlemmermeerpolder veel ruimtelijke ontwikkelingen wat de kans op versnelde realisatie groter maakt. <u>Strategisch project</u> De waterbergingsopgave van 1 miljoen m³ piekberging is als programmapunt opgenomen in de bestuursovereenkomst van de Westflank. Rijnland wil de piekberging voor 2016 realiseren ³. Het project piekberging is in de gebiedsontwikkeling Westflank benoemd als strategisch project om versnelde realisatie mogelijk te maken.		

¹ in vakjargon heet dit boezemsysteem, dit is een centraal systeem van aaneengesloten kanalen, meren en plassen voor wateraan- en afvoer

² De norm is gebaseerd op een faalkans van 1:100, dat betekent dat het waterpeil in de boezem gemiddeld eens per honderd jaar hoger dan -0,50 m NAP mag zijn

³ Waterbeheerplan 2010-2015, Hoogheemraadschap van Rijnland

Figuur 1: knelpunt (gestippelde cirkel) bij hevige regenval in centraal boezemsysteem Rijnland

Ruimtelijke uitgangspunten

Voor Rijnland is het belangrijk om dit jaar een ruimtelijk kader voor de piekberging vast te stellen om een tijdige realisatie te garanderen. Vanuit de gebiedsontwikkeling Westflank wordt voorgesteld de piekberging te realiseren in bestaand akkerbouwgebied dat recreatief zal worden ontsloten voor fietsers en wandelaars. Daarbij worden de volgende twee ruimtelijke uitgangspunten gesteld voor verdere planvorming en realisatie van dit project:

1. de piekberging wordt landschappelijk ingepast
2. de piekberging wordt recreatief ontsloten voor fietsers en/ of wandelaars

Bovenstaande ruimtelijke uitgangspunten zijn richtinggevend voor het uiteindelijke ruimtelijk ontwerp van de piekberging en zijn vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg wat op 9 september 2010 heeft plaatsgevonden. Bij de verdere uitwerking wordt regelmatig getoetst of het plan binnen de gemaakte financiële afspraken valt zoals afgesproken in de nog vast te stellen Business Case (najaar 2010).

Milieueffectrapportage (m.e.r.)

Voor de verdere planvormingfase doorloopt Rijnland als initiatiefnemer vrijwillig een m.e.r.-procedure. Rijnland verwacht met deze procedure begrip te verkrijgen en draagvlak te vergroten binnen het gebied voor de te nemen maatregelen. De m.e.r.-procedure wordt gekoppeld aan een wijziging van het bestemmingsplan waarbij de gemeente Haarlemmermeer als bevoegd gezag verantwoordelijk is voor het opstellen van het bestemmingsplan en de m.e.r.-procedure.

Het zoekgebied van de piekberging valt binnen de op 24 maart 2010, door de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland, vastgestelde startnotitie m.e.r. piekberging Haarlemmermeer. De startnotitie m.e.r. is door de ontwikkelingen die de afgelopen maanden binnen de Westflank hebben plaatsgevonden achterhaald. Op basis van de ruimtelijke kaders van de Westflank is het zoekgebied aangepast naar het zuidwestelijke punt in de Haarlemmermeerpolder. In het Bestuurlijk Overleg van 9 september is het aangepaste zoekgebied vastgesteld als zoeklocatie voor de te doorlopen m.e.r.-procedure.

Het startdocument met het aangepaste zoekgebied wordt aangeboden aan gemeente Haarlemmermeer met het verzoek deze ter inzage te leggen.

De belangrijkste vervolgstappen in de m.e.r.-procedure zijn nu:

1. *kennisgeving*: gemeente start de m.e.r.-procedure en legt het startdocument in oktober / november 2010 ter inzage, na vaststelling in het college B&W. Tevens stuurt de gemeente het startdocument toe naar haar wettelijke adviseurs met het verzoek om advies op te stellen over het MER. Ook verzoekt de gemeente de Commissie m.e.r. om advies en kondigt de gemeente de procedure aan in de lokale media.
2. *raadpleging*: Rijnland houdt als initiatiefnemer een inloopavond tijdens de ter visie legging in het najaar van 2010, de gemeente geeft advies over reikwijdte en detailniveau van dit project.
3. *opstellen MER*: Rijnland bekijkt momenteel de mogelijkheden om een aantal sessies met een nog te formeren klankbordgroep te organiseren waarbij alternatieven en milieueffecten worden besproken. Of een klankbordgroep wordt ingesteld, hangt mede af van de reacties op de inloopavond die in november / december 2010 zal worden gehouden.

Planning

Het doel van Rijnland is om medio 2011 het milieueffectrapportage (MER) op te leveren zodat eind 2011 een definitieve keuze kan worden gemaakt over de locatie en inrichting van de piekberging. De gemeente wordt gevraagd dit startdocument ter inzage te leggen.

In stap 2 zal de gemeente haar advies over de gewenste reikwijdte en detailniveau, waarbinnen de milieueffectrapportage wordt opgesteld, baseren op:

1. het kader dat vanuit de gebiedsontwikkeling Westflank aan de realisatie van de piekberging wordt meegegeven.
2. de ontvangen inspraakreacties van belanghebbenden op de het startdocument
3. het advies van de Commissie m.e.r.
4. de adviezen van de wettelijke adviseurs

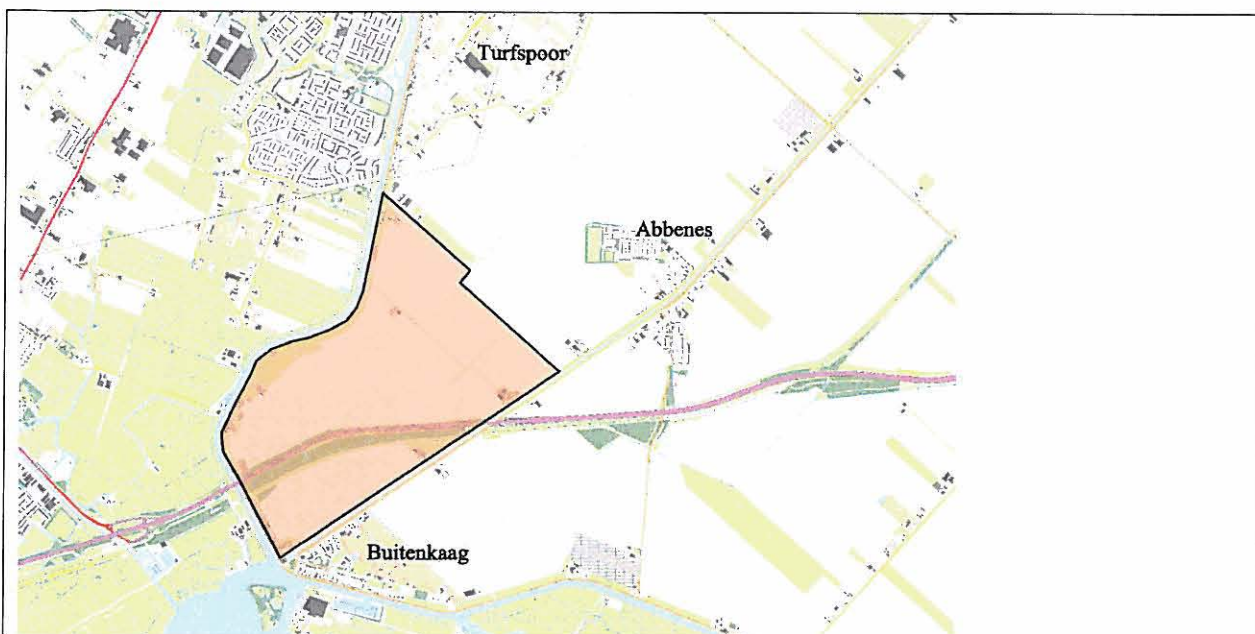
Ten behoeve van de piekberging zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Verwacht wordt dat deze in het voorjaar van 2014 onherroepelijk zal worden.

De start van de realisatie zal uiterlijk 2016 plaatsvinden.

Zoekgebied

In figuur 2 is het zoekgebied voor de piekberging weergegeven. Dit zoekgebied is afgebakend op basis van de volgende uitgangspunten:

1. de piekberging wordt gerealiseerd in bestaand akkerbouwgebied
2. bij realisatie van de piekberging wordt de openheid van het landschap rond Abbenes en Turfspoort zoveel mogelijk behouden
3. de piekberging heeft een capaciteit van 1 miljoen m³
4. de piekberging ligt nabij de Kagerplassen voor een goede wateraanvoer
5. de piekberging ligt nabij gemaal Leeghwater voor een snelle waterafvoer

Figuur 2: Zoekgebied voor realisatie van de piekberging (transparant bruin)

De bergingslocatie zal variëren tussen 50 en 120 hectare inclusief de benodigde kades. Verschillende alternatieven worden nader uitgewerkt in het MER waarbij de hoogte van de kade varieert. In het MER worden ca. 3 varianten nader onderzocht binnen de zuidpunt van de Haarlemmermeerpolder.

Aanpak communicatie

De communicatie van dit strategisch project borduurt voort op de overall communicatiestrategie Westflank zoals is opgesteld in het ontwerp Programma van Eisen (januari 2010). De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor dit project ligt bij het Hoogheemraadschap als initiatiefnemer en de gemeente als bevoegd gezag. De realisatie van de piekberging wordt gepresenteerd als strategisch project in de totale gebiedsontwikkeling van de Westflank. De organisatie en uitvoering van de communicatie is een samenwerking tussen het Hoogheemraadschap en de projectorganisatie Westflank.

Na vrijgave van het startdocument en de bijgaande brieven door het college van B&W wordt in het najaar van 2010 een inloopavond gehouden in gemaal Leeghwater. Deze open avond heeft als doel particuliere grondeigenaren en pachters (agrariërs), publieke grondeigenaren (BBL, Prorail, Rijkswaterstaat), bewoners en belangenverenigingen zoals LTO Haarlemmermeer en natuur- en milieuorganisaties te informeren over het voorgenomen initiatief en het ruimtelijk kader waarbinnen het project wordt uitgevoerd. Op basis van de reactie uit de inloopavond bekijkt Rijnland of er behoefte bestaat om een klankbordgroep in te stellen. De klankbordgroep wordt mogelijk bijeen geroepen om mee te denken over de bepaalde alternatieven en de bijbehorende milieueffecten. Ook de dorpsraden van Abbenes, Lisserbroek en Buitenkaag worden uitgenodigd voor de inloopavond. Met grondeigenaren en pachters vinden er individueel gesprekken plaats.

Grondstrategie

Particuliere grondeigenaren en pachters in het gebied worden voor vrijgave van het startdocument en de bijgaande brieven geïnformeerd over de inloopavond. Zij worden net als bewoners en belangenorganisaties uitgenodigd hun reactie te geven op het initiatief. Na de inloopavond zal er een apart en besloten spoor lopen waarin Rijnland één op één gesprekken voert met grondeigenaren en pachters. Afstemming met de projectorganisatie Westflank vindt hierover vooraf plaats. Rijnland is op dit moment bezig met het opstellen van een grondstrategieplan op basis van verschillende scenario's waarin mogelijkheden ten aanzien van gedoogplicht en/of grondverwerving worden onderzocht. De keuze voor het te volgen scenario wordt gemaakt als de voorkeursvariant in de m.e.r.-procedure in beeld is. Van het totale zoekgebied van 150 hectare is ongeveer twee derde in handen van Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) en een derde in eigendom bij agrariërs.

Opsteller: Jasper Tamboer

Tel: 06 29249702

Mailadres: j.tamboer@rijnland.net

uw kenmerk:		Gemeente Haarlemmermeer College B&W
uw brief van:		t.a.v. de heer E. van Seggelen Raadhuisplein 1
ons kenmerk:	10.34423	2130 AG Hoofddorp
bijlagen:	1	
inlichtingen:	Jasper Tamboer	
doorkiesnummer:	071-306 3331	
onderwerp:	Aanvullend verzoek op aanbidding startnotitie m.e.r. piekberging Haarlemmermeer	Leiden, 13 september 2010

Geachte collegeleden,

Op 27 april 2010 heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland u de startnotitie m.e.r. met begeleidende brief (kenmerk 10.17137) van het project piekberging Haarlemmermeer aangeboden. Deze notitie is op 24 maart 2010 vastgesteld in onze Verenigde Vergadering. De startnotitie m.e.r. en de aanpak van dit project zijn op 3 februari 2010 besproken in het bestuurlijk overleg Westflank waarin wethouder M. Bezuijen namens de gemeente vertegenwoordigd is.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil een uitgebreid project m.e.r.-procedure met hieraan gekoppeld een bestemmingsplan doorlopen. Op 9 juni is op ambtelijk niveau afgesproken u een aanvullende brief te sturen waarin Rijnland de gewenste inzet van de gemeente voor het project piekberging verder aanscherpt. Voor de realisatie van dit project zijn bestuurlijke afspraken gemaakt in het Bestuursakkoord Westflank (2008) en de intentieverklaring Aanpak grootschalige waterproblematiek Haarlemmermeer (2004). In deze documenten spreken gemeente, hoogheemraadschap, provincie Noord-Holland en Rijk zich uit om zich in te spannen de piekberging op zo kort mogelijke termijn te realiseren. Om een tijdige realisatie van de piekberging mogelijk te maken is een goede samenwerking met de gemeente als bevoegd gezag cruciaal.

Aanvullend op onze aanbiedingsbrief van 27 april 2010 vragen wij u, als bevoegd gezag, het volgende:

- 1) Het doorlopen van een bestemmingsplanprocedure in 2011 met daaraan gekoppeld een m.e.r.-procedure voor de piekberging Haarlemmermeer. Wij vragen u de m.e.r.-procedure zo snel mogelijk op te starten door:
 - a. Aankondiging van start bestemmingsplan- en m.e.r.-procedure in de lokale media;
 - b. Ter visie leggen van de startnotitie, zoals deze op 27 april 2010 aan u is verzonden, en de bijbehorende brieven zodat iedereen de mogelijkheid heeft te reageren op ons initiatief;
 - c. Raadplegen van de wettelijke adviseurs en de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.). In de nieuwe m.e.r.-procedure is deze stap niet meer noodzakelijk. Rijnland vraagt dit advies van de Commissie m.e.r. om draagvlak in het gebied te creëren en onafhankelijk advies in te winnen;

- d. Het opstellen van een advies Reikwijdte en Detailniveau voor het milieueffectrapport.
- 2) Instemmen met het zoekgebied en de twee ruimtelijk uitgangspunten voor dit project en te onderzoeken op alternatieven in het milieueffectrapport. Deze afspraken zijn vastgelegd in het bestuurlijk overleg Westflank van 9 september 2010 en zijn als bijlage bij deze brief opgenomen.

Ons doel is om eind 2011 het milieueffectrapport op te leveren zodat een definitieve keuze kan worden gemaakt over de locatie en inrichting van de piekberging. Kunt u aangeven wanneer de gemeente capaciteit heeft om de bestemmingsplanprocedure en daaraan gekoppeld de m.e.r.-procedure te kunnen starten? Ondertussen gaat Rijnland verder met het project om te komen tot een voorkeurslocatie van de piekberging.

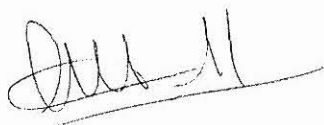
Wij zien uit naar een goede en voorspoedige samenwerking.

Hoogachtend,

Dijkgraaf en hoogheemraden,

G.J. Doornbos,
dijkgraaf

ir. A. Haitjema,
secretaris

Bijlage:

- beslisnotitie strategisch project Piekberging, BO Westflank 9 september 2010